

THE

Gökçe

Fine PRINT

Nisan 2018

67

İNTERNETE RTÜK DENETİMİ: S*NS*R MÜ, GÜVENLİ İNTERNET Mİ?

Öne çıkanlar

Sanal Gerçeklik: Medeniyet mi Tehlike mi?

Tüm hakları saklıdır

İNTERNETE RTÜK DENETİMİ: S*NS*R MÜ, GÜVENLİ İNTERNET Mİ?

Geçtiğimiz günlerde yürürlüğe giren 7103 Sayılı torba kanunla (**Kanun**) yayın hizmetlerinin internet ortamından sunulmasına ve buna ilişkin Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun (**RTÜK**) denetim yetkisine ilişkin, daha önceden Türk mevzuatında olmayan düzenlemeler yapılmıştır. Kanun ile, internet ortamından radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerinin sunumuna ilişkin lisans/izin alınması ve bu hizmetlerin denetlenmesine ilişkin genel bir düzenleme yapılmış; bunların uygulanmasına ilişkin detaylı usul ve esaslar ileride yürürlüğe girecek yönetmeliklere bırakılmıştır.

Düzenleme ile radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayın hizmetlerini **sadece** internet ortamından sunmak isteyen medya hizmet sağlayıcılarına RTÜK'ten yayın lisansı, bu yayınları internet ortamından iletmek isteyen platform işletmecilerine de yayın iletim yetkisi almayı zorunlu kılınmıştır. İlaveten düzenlemede RTÜK'ten geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunan internet dışında yayın yapan medya hizmet sağlayıcısı kuruluşların, bu hak ve lisansları ile yayınlarını internet ortamında da devam ettirebileceği düzenlenmiştir. Örneğin RTÜK'ten gerekli lisansları almış olan bir medya hizmet sağlayıcısı internet ortamında da bu lisansa dayanarak yayın yapabileceği gibi, diğerleri ancak yukarıda sayılan lisans ve izinleri RTÜK'ten almak suretiyle ilgili yayıncılık faaliyetlerini gerçekleştirebilecektir. Bu kapsamda Netflix, Puhu TV, Blu TV gibi on-demand yayın yapan platformlar RTÜK'ten gerekli izni almakla yükümlü kılınmıştır.

Bir başka ülkenin yargı yetkisi altındaki medya hizmet sağlayıcıları ve platform işletmecileri de yayın hizmetlerinin internet ortamından yapmak isterse, bu kapsamda, yurtdışı menşeli medya hizmet sağlayıcılar ile platform işletmecilerini RTÜK denetimine dahil etmek ve en önemlisi RTÜK'ün lisans/izin koşullarına tabi kılmanın uygulamada ne gibi sonuçlar doğuracağı merak konusu.

Peki, lisans/izin almadan internet ortamından yayın yapan gerçek veya tüzel kişilere ne olacaktır? Kanun buna ilişkin bir yaptırım düzenlenmiştir. Buna göre; RTÜK'ten geçici yayın hakkı ve/veya yayın lisansı bulunmayan ya da bu hak ve/veya lisansı iptal edilen gerçek ve tüzel kişilerin yayın hizmetlerinin internet ortamından iletilmesinin tespiti halinde; RTÜK'ün talebi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından söz konusu yayınlara ilişkin olarak **içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesine karar verilebilir**. Bu karar, gereği yapılmak üzere BTK'ya gönderilir. Burada, RTÜK'ün başvurusu üzerine sulh ceza hakimliğinin duruşma yapmaksızın karar vermesi, başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ve Anayasa'da düzenlenen temel hak ve özgürlüklerine müdahale niteliği taşıyabileceği için hükmün uygulanmasında dikkatli ve özenli davranılması gerektiği hukukçular tarafından savunulmaktadır. Düzenlemede bu durum; sulh ceza hakiminin söz konusu kararına ilişkin, Ceza Muhakemeleri Kanunu kapsamında itiraz hakkı saklı tutularak dengelenmeye çalışılmıştır.

Ek olarak, internet ortamından yayın yapan ilgili gerçek veya tüzel kişilere; bu yayınlarını internete ilişkin Türkiye’de uygulanan 5651 sayılı Kanun ve radyo ve televizyonların yayın esaslarını düzenleyen 6112 Sayılı Kanun’a uygun olarak yapma zorunluluğu getirilmiştir. Bu kapsamda, RTÜK’ün televizyon ve radyolara ilişkin denetim yetkisi, internet yayıncılığını da kapsayacak şekilde genişletildiğini belirtmek isteriz.

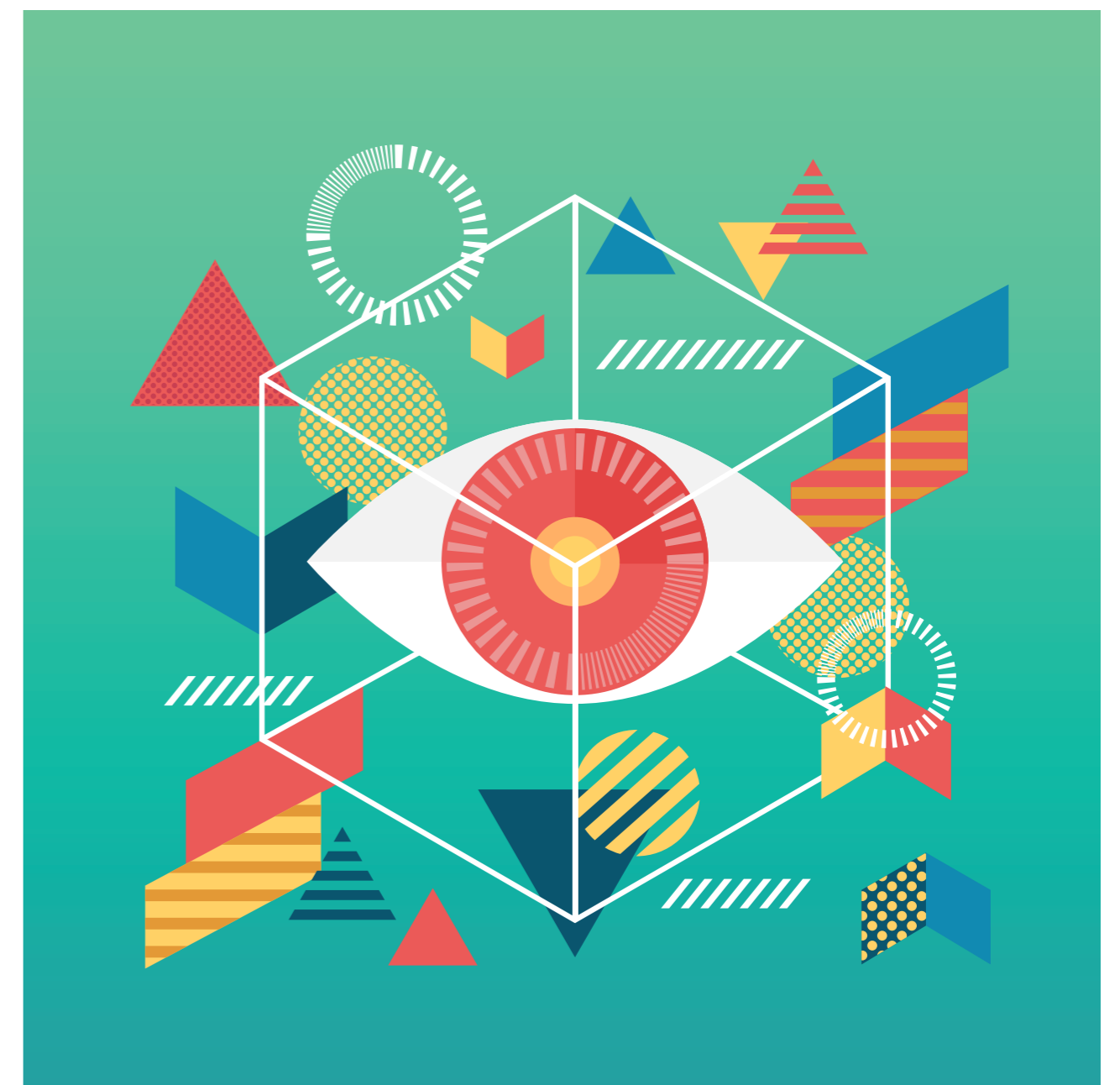
Bu kapsamda, RTÜK’e tanınan bu geniş yetkinin anayasal temel hak ve özgürlükleri, Anayasa’da ve birçok ulusal/uluslararası hukuki metinde garanti altına alınan ifade, düşünce ve haber alma özgürlüğünü ihlal etmeyecek şekilde uygulanması, keyfiyete mahal verilmemesi ve Kanun ile RTÜK’e tanınan geniş yetkinin “sansür”e yol açacak şekilde uygulanmamasının sağlanması önemlidir.

Düzenleme ile, bireysel iletişim Kanun kapsamı dışında bırakılarak; internet ortamında bireysel olarak yayın yapan, içerik sağlayan kişilerin bu yayınlarına ve içeriklerine ilişkin RTÜK’ün herhangi bir denetim yetkisi olmadığı belirtilmiştir. Bu kapsamda, bundan sonra yürürlüğe girecek yönetmeliklerde bireysel iletişimin tanımının yapılması ve sınırlarının belirlenmesi RTÜK’ün yetkili olduğu alanların belirlenmesi açısından önemlidir.

SANAL GERÇEKLIK: MEDENİYET Mİ TEHLİKE Mİ? **Dikkat: Spoiler içerir!**

Geçtiğimiz haftalarda vizyona giren Steven Spielberg’in “Ready Player One” filmi tekrardan “Sanal Gerçeklik” denen kavramı tartışma ihtiyacı hissettirdi. Filmi izlerken, bir yandan bu yeni dünyanın büyüüne kapılırken, bir yandan da kendinizi potansiyel tehlikeleri düşünmekten alıkoyamıyorsunuz.

Film, bizi dünyanın birçok yönden yozlaştığı ve kaynakların yok olduğu 2040’lı yıllara götürüyor. Bu varsayımda, dünyada medeniyet çökmüş, insani duygular yok olmuştur. İnsanlar dünyanın bu yozlaşmış halini umursamayıp, gerçek hayat olarak “The Oasis” adlı oyun evrenini benimsemektedir. Oasis’in milyoner kurucusu James Halliday tarafından oyun evreninin içine bir anahtar saklanmış olup; James öldüğünde tüm servetinin ve oyunun kontrolünün bu anahtarı bulana verileceği söyleniyor. Başarılı yapıt, Wade Watts isimli karakterin taktığı sanal gerçeklik gözlüğü ile Oasis’te yaşadığı maceralarını anlatırken bir yandan da seyirciyi sanal gerçekliğin gelecekte alacağı konum hakkında derin düşüncelere sürüklüyor.

Oasis'te oyuncular istediği kişiye dönüşebiliyor, akıllara gelebilecek her şeyi yapabiliyor. Ancak karakterler olan "avatarlar" öldüğü zaman tüm parasını, kıyafetlerini, kısacası her şeyini kaybediyor. Sanal gerçekliğe yenilikçi ve sorgulayıcı bir bakış açısı ile bakan bu filmi küçüğünden büyüğüne herkesin izlemesi gerek.

Sanal Gerçeklik Nedir?

Peki, günümüzün bir tutkusu haline gelen, Steven Spielberg gibi ünlü bir yönetmenin filmine konu olan ve her alanda tartışma konusu yaratabilen bu sanal gerçeklik nedir?

Sanal gerçeklik; çok boyutlu ve gerçeğe benzeyen sanal ortamlardır. Birçok duyunun harekete geçirildiği sanal gerçeklik uygulamaları ile kullanıcılar, bilgisayarı yalnızca ekrandan seyretmekle kalmayıp bir gerçekliği o dünyanın içindeymiş gibi yaşayabilmektedir. Sanal gerçeklik ortamları kullanıcılara gerçek zamanlı hareket edebilme, gezinme ve nesnelere dokunma imkânı tanır. Ses ve görüntü algılayan başlıklar, harekete duyarlı elbise, eldiven ve kabinler; sanal gerçekliğin oluşturulması için kullanılan teknolojilerden sayılabilir.

Sanal dünya ise, sanal gerçekliğin ortaya çıkardığı mekânlardır. Sanal dünyalar makalelerde, araştırmalarda "uzamda yaratılan hayallerin resimlerle ya da kelimelerle yansımaları ve kişiye yeteri kadar o dünyanın içindeymiş hissi veren yerler" olarak tanımlanır. Sanal dünyada kullanıcılar hareket edebilen sanal karakterler ile temsil edilmekte, "avatar" denen bu karakterler birbirleriyle ve ortamdaki sanal nesnelere etkileşime geçebilmektedir.

Sanal Gerçeklik ve Hukuk

Oasis gibi bir sanal gerçekliğin yaratıldığı gelecekte, hukuki olarak birçok soru işaretine maruz bırakıyoruz. Henüz hukuk dünyası internetin gelişimine bile ayak uyduramamışken, internetin de ötesine geçen bu tip yeni teknolojilerin gelişim hızına yetişip yetişemeyeceği ilk günden beri merak konusu. Bir pozitif hukuk kuralının yürürlüğe girme süresi düşünülürse, sanal gerçeklik gibi ileri teknolojileri düzenleyen hukuk kuralları çıkana dek bu teknolojilerin eskiyebileceği ve hatta birçok sorunu cevapsız ve karşılıksız bırakabileceği söylenebilir.

Hukuki Bir Düzenlemeye Neden İhtiyaç Duyulur?

Avatarlar birbirleri ile iletişime geçtiklerinde kişiler gerçek dünyada avatarın davranışlarından nasıl sorumlu olacak? Avatar, başka bir avatara veya sanal dünyadaki bir nesneye zarar verdiğinde bunun sorumluluğunun ve yaptırımının belirlendiği hukuki kurallara ihtiyaç var mı? Avatarlar sanal dünyada para kazandığı veya herhangi bir hak sahibi olduğunda bunun gerçek paraya dönüştürülebilme ihtimali var mı? Bu ve benzeri soruların hepsi, şu aşamada ancak var olan hukuk kuralları ile çözülmeye çalışılabilir. Ancak bu kuralların bu teknolojiye ne kadar ayak uydurabileceği ve ne kadar kıyas yapılabileceği merak konusu. Hukukun teorik ve pratik olarak çözüm bulamadığı durumlarda da; kara para aklama, terörizm finansmanı gibi suçlar, sanal dünyada fikri mülkiyet ihlalleri, görevli ve yetkili mahkemenin tespiti sorunları başta olmak üzere pek çok hukuki sorunla karşılaşılabilir.

Daha fazla bilgi için, contact@gokce.av.tr adresinden iletişime geçebilirsiniz.

Teori değil. Cevap.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Assoc. Prof. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Yağmur Yollu
yagmur.yollu@gokce.av.tr

Elif Aksöz
elif.aksoz@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin

contact@gokce.av.tr

0 212 352 88 33

The Fine Print yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Fine Print'de yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Fine Print Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkileri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.

Daha fazla bilgi için, contact@gokce.av.tr adresinden iletişime geçebilirsiniz.